

Zaaknummer : 01128243
Ons Kenmerk : ODH1658654
Datum : 21-04-2026

Beschikking

Omgevingswet- Maatwerkbesluit

Onderwerp

Op 31 januari 2025 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit die bestaat uit het vangen van zwervkatten buiten de bebouwde kom, niet zijnde een natuurgebied. De aanvraag is ingediend door de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren. De aanvraag geldt voor de hele provincie Zuid-Holland.

Voornoemde activiteit is niet vergunningplichtig. Gebleken is dat aanvrager voor het vangen van de zwervkatten gebruik wil maken van vangkooien die geschikt en bestemd zijn voor het vangen van verwilderde katten buiten de bebouwde kom. Dit is verboden op grond van artikel 11.72, eerste lid, aanhef en onder e, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Van dit verbod kan worden afgeweken met een maatwerkvoorschrift op grond van artikel 11.31, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

In overleg met aanvrager wordt de aanvraag aangemerkt als een verzoek tot het stellen van maatwerkvoorschriften voor het gebruik maken van vangkooien die geschikt en bestemd zijn voor het vangen van verwilderde katten buiten de bebouwde kom.

Het maatwerkvoorschrift is aangevraagd vanaf 31 januari 2025 tot en met 31 januari 2030.

Besluit

Op grond van artikel 11.31, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) besluiten wij:

- I. aan de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren toe te staan om, in afwijking van artikel 11.72, eerste lid, aanhef en onder e, van het Bal, zich buiten gebouwen te bevinden met vangkooien ten behoeve van het vangen van verwilderde katten buiten de bebouwde kom;
- II. dat het maatwerkvoorschrift wordt verleend voor het gehele grondgebied van de Provincie Zuid-Holland;
- III. de in het vervolg opgenomen voorschriften te verbinden aan het maatwerkvoorschrift;
- IV. de onder "Relevante documenten" genoemde stukken onderdeel te laten zijn van het maatwerkvoorschrift;
- V. dat het maatwerkvoorschrift geldig is vanaf de dag na de datum van verzending van dit besluit tot en met 31 januari 2030.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

Voorschriften voor de houder van het maatwerkvoorschrift

1. De houder van het maatwerkvoorschrift dient:
  - a. voor toepassing van het maatwerkvoorschrift schriftelijk of digitaal toestemming te verlenen aan de uitvoerders;
  - b. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden aan het bevoegd gezag. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de vangacties van de verwilderde katten;
  - c. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen en het in voorschrift 5 bedoelde overzicht mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De houder van het maatwerkvoorschrift dient, met inachtneming van de voorschriften in dit maatwerkbesluit, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de Gedragscode TNR, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, 14 mei 2024 en het Handboek Zwerfkatten- en kittenopvang van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit van de vangacties te worden getroffen. Deze maatregelen dienen uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen pas na goedkeuring te worden toegepast.
4. De houder van het maatwerkvoorschrift is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften van het maatwerkvoorschrift en de daarin voorgeschreven maatregelen en dat ze toegepast worden.
5. De houder van het maatwerkvoorschrift dient na afloop van een kalenderjaar een overzicht in bij het bevoegd gezag met de locaties waar een vangactie heeft plaatsgevonden binnen het grondgebied maar buiten de bebouwde kom in de Provincie Zuid-Holland. Het overzicht dient het volgende te bevatten:
  - a. de locaties van de vangacties;
  - b. de locaties van de terugplaatsing;
  - c. de aantallen gevangen verwilderde katten per vangactie;
  - d. de aantallen gevangen verwilderde katten per terugplaatsing;
  - e. de aantallen niet teruggeplaatste verwilderde katten;
  - f. de aantallen bijvangst, indien dit heeft plaatsgevonden;
  - g. een evaluatie over de vangacties en terugplaatsing van de verwilderde katten.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van dit besluit op de locatie van de vangacties aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Specifieke voorschriften

7. De vangkooien mogen enkel gebruikt worden op gronden waarvan de grondgebruiker een schriftelijke toestemming heeft verleend aan de uitvoerder van het maatwerkvoorschrift. Uit deze schriftelijke verklaring dient te blijken dat de uitvoerder toestemming heeft om op de betreffende gronden verwilderde katten te vangen met behulp van vangkooien.
8. Maatregelen die genomen worden om bijvangst te voorkomen en daarmee schadelijke effecten te voorkomen op in het wild levende dieren of planten van soorten die van nature in Nederland voorkomen, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn en dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, sub 3°, van de Omgevingswet, zijn als volgt:
  - a. in de regel wordt niet gevangen in natuurgebieden: alle gebieden die zijn aangewezen of feitelijk worden beheerd ten behoeve van natuurbehoud, waaronder in ieder geval Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland, en terreinen in eigendom of beheer bij Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten of vergelijkbare organisaties. Bij uitzondering kan er in natuurgebieden gevangen worden, maar alleen als dit verzocht wordt door de beheerder van dit gebied. In natuurgebieden worden geen katten teruggeplaatst;
  - b. een vangkooi wordt minimaal twee keer per dag gecontroleerd op aanwezigheid van dieren.
9. Gevangen dieren, niet zijnde verwilderde katten, dienen direct te worden losgelaten op de plek waar deze gevangen zijn.

Aanwijzingen voor gebruik

- Dit maatwerkbesluit geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag uitgevoerd worden.
- Indien de houder van het maatwerkvoorschrift dit maatwerkbesluit wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Naast de handeling waarvoor de aanvrager dit maatwerkbesluit heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens het vangen van de verwilderde katten. Artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Activiteiten of handelingen die leiden tot negatieve effecten op in het wilde levende plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 31 januari 2025 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een Flora- en fauna-activiteit, het DSO-nummer betreft 20250131 00578 001. Per mail van 16 maart 2026 is toegelicht dat de aanvraag moet worden beschouwd als een aanvraag om een maatwerkbesluit voor het onder zich hebben van vangkooien buiten de bebouwde kom: bestemd en geschikt voor het vangen van verwilderde katten. Dit ten behoeve van het diervriendelijk en effectieve beheer van populaties van verwilderde katten. Het maatwerkbesluit is aangevraagd vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 januari 2030.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Verzoek, 20250131 00578 001 (ODH1291408);
- Gedragscode TNR. Gedragscode Dierenbescherming voor het vangen en terugplaatsen van verwilderde katten, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, Versie 2024, 14 mei 2024 (ODH1291406);
- Handboek zwervkatten- en kittenopvang, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, versie 2024 (ODH1291404);
- *E-mailbericht*, FW: Zaak 01128243 vangen van zwervkatten buiten de bebouwde kom, Aanvullende informatie, de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (ODH1705915).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag. Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 11 maart 2025 met zes weken verlengd.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De verwilderde kat geniet geen specifieke soortbescherming op grond van de Omgevingswet. Het betreft geen soort die op grond van de Europese Habitatrichtlijn is beschermd. Op grond van artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder l, van de Ow worden bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld over het gebruik en het onder zich hebben van middelen of installaties en het toepassen van methoden om dieren te vangen of te doden. Deze regels zijn vastgelegd in paragraaf 11.2.8 van het Bal. In deze paragraaf is in artikel 11.72 bepaald dat er een verbod is op het zich buiten gebouwen bevinden met vangkooien, behalve voor vangkooien geschikt en bestemd voor het vangen van verwilderde katten binnen de bebouwde kom. Op grond van artikel 11.31 van het Bal kan met een maatwerkvoorschrift worden afgeweken van paragraaf 11.2.8 van het Bal, waarin artikel 11.72 is opgenomen.

Beoordeling

Activiteit

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (hierna: de Dierenbescherming) is voornemens om verwilderde katten te vangen, te steriliseren en terug te plaatsen, de zogeheten TNR- methode (trap, neuter and

return). Wetenschappers zoals Roger Tabor hebben aangetoond dat dit de meest effectieve en diervriendelijke methode is om zowel overlast als dierenleed te bestrijden. Dit besluit gaat alleen over het inzetten van vangkooien buiten de bebouwde kom in de gehele provincie Zuid-Holland. Voor deze methode is een gedragscode TNR opgesteld door de dierenbescherming (ODH1291406). Deze dieren zoeken uit overlevingsdrang een betrouwbare voedselbron op en blijven om die reden vaak in de nabijheid van mensen. De katten waar de Dierenbescherming meldingen over krijgen, worden vrijwel altijd gesignaleerd op locaties waar mensen aanwezig zijn die betrokken zijn bij het welzijn van deze dieren. Het gaat vrijwel nooit om plaatsen zoals bossen of afgelegen natuurgebieden. Katten kiezen er vaak voor om nabij mensen te leven, omdat dit een betrouwbare bron van voedsel vormt.

Voor natuurgebieden geldt dat het vangen bij uitzondering gedaan wordt, indien dit verlangd wordt door de beheerder van dat natuurgebied. Onder natuurgebieden worden verstaan alle gebieden die zijn aangewezen of feitelijk worden beheerd ten behoeve van natuurbehoud, waaronder in ieder geval Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland, en terreinen in eigendom of beheer bij Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten of vergelijkbare organisaties. Van uitzetting, zoals bedoeld in artikel 11.61, eerste lid van het Bal, is geen sprake omdat de katten teruggeplaatst worden op vrijwel dezelfde locatie.

De katten worden op de betreffende locatie door de Dierenbescherming gevangen en vervolgens geneutraliseerd, gevaccineerd, behandeld tegen endo- en ectoparasieten, gechipt en geneutraliseerd. Na deze behandeling worden zij altijd ondergebracht op een plek waar sprake is van bebouwing en waar mensen aanwezig zijn. Hierbij wordt er tevens een eigenaar aan de kat toegewezen. Op de locatie waar de katten worden geplaatst is de nieuwe eigenaar daadwerkelijk aanwezig. Deze persoon houdt toezicht op de gezondheid van de kat en draagt zorg voor voeding en verdere verzorging. In het merendeel van de gevallen keren de katten terug naar de plek waar zij eerder zijn gesignaleerd en gevangen. Alleen in uitzonderingssituaties wordt hiervan afgeweken, bijvoorbeeld wanneer de oorspronkelijke locatie niet veilig is voor de kat. Dit kan het geval zijn bij een wijk die wordt gesloopt, een plek nabij het spoor of een drukke verkeersweg. In dergelijke situaties wordt gezocht naar een alternatieve leefomgeving bij een nieuwe eigenaar, wederom op een veilige locatie zoals een particulier erf, boerderij of manege.

Motivering

Het belang van de voorgenomen werkzaamheden is in de aanvraag toegelicht in de volgende documenten:

- Gedragscode TNR. Gedragscode Dierenbescherming voor het vangen en terugplaatsen van verwilderde katten, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, Versie 2024, 14 mei 2024 (ODH1291406);
- Handboek zwervkatten- en kittenopvang, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, versie 2024 (ODH1291404).

Samengevat gaat het om het volgende:

In een geschikte leefomgeving kunnen verwilderde katten zich uitbreiden. Deze groei leidt tot toenemende problemen op het gebied van zowel dierenwelzijn als overlast. Hierdoor doen omwonenden, gemeenten en andere betrokken partijen regelmatig een beroep op dierenasielen of dierenwelzijnsorganisaties voor een oplossing. De opvang en herplaatsing van verwilderde katten is echter aanzienlijk complexer dan die van tamme zwervkatten.

Naast bovengenoemde aspecten hebben verwilderde katten een aantoonbaar negatief effect op de biodiversiteit. Als opportunistische predatoren jagen zij op een breed scala aan inheemse diersoorten, waaronder kleine zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën. Met name grondbroedende vogels (weidevogels) zijn kwetsbaar voor predatie door katten. Ook in situaties waarin voldoende alternatieve voedselbronnen aanwezig zijn, blijft jachtgedrag bestaan, waardoor de predatiedruk structureel hoog kan zijn. Door de katten te neutraliseren verdwijnt dit jachtgedrag grotendeels.

De aanwezigheid van (populaties) verwilderde katten kan leiden tot lokale afnames van soorten en verstoring van ecosystemen. Dit geldt in het bijzonder voor agrarische gebieden en de randen van de bebouwde kom, waar

leefgebieden overlappen met het leefgebied van katten. De cumulatieve impact van meerdere katten binnen een gebied kan aanzienlijk zijn en staat op gespannen voet met doelstellingen op het gebied van natuur- en soortenbescherming.

Het terugdringen van de populatieomvang leidt tot een vermindering van de ervaren overlast en draagt tevens bij aan het beperken van de ecologische impact. Daarnaast draagt sterilisatie (castratie) in belangrijke mate bij aan het beperken van hinder. Door de verandering in de hormoonhuishouding neemt territoriaal gedrag, zoals vechten, krabben en sproeien af. Dit resulteert in minder geluidsoverlast, minder verwondingen bij andere dieren en een afname van stankoverlast. Tevens leidt een kleinere populatie tot een lagere voedselbehoefte en over het algemeen minder conflictgedrag, ook richting huiskatten.

Een aanzienlijk deel van de verwilderde kattenpopulatie bevindt zich in het buitengebied, bijvoorbeeld in de nabijheid van agrarische bedrijven, zoals boerderij of manege. Om die reden is het van belang dat maatregelen zoals Trap-Neuter-Return (TNR) zowel binnen als buiten de bebouwde kom kunnen worden toegepast, mede ter bescherming van kwetsbare natuurwaarden.

Op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), in het bijzonder artikel 11.72, is het gebruik van vangmiddelen zoals vangkooien voor het vangen van verwilderde katten in beginsel gereguleerd en in de praktijk beperkt tot toepassing binnen de bebouwde kom. In het kader van dit maatwerkvoorschrift wordt gemotiveerd afgeweken van deze bepaling, zodat het gebruik van vangkooien tevens buiten de bebouwde kom kan worden toegestaan.

Deze afwijking is noodzakelijk om een effectieve en gebiedsdekkende toepassing van de TNR-methode mogelijk te maken. Uit onderzoek blijkt dat de TNR-methode alleen effectief is in het reduceren van populaties verwilderde katten indien deze op grote schaal kan worden toegepast¹. Aangezien een aanzienlijk deel van de populaties zich juist buiten of aan de randen van de bebouwde kom bevindt, zou het beperken van vangmiddelen tot uitsluitend binnen de bebouwde kom leiden tot een ineffectieve aanpak en het voortbestaan van overlast en ecologische schade.

Gelet op het voorgaande wordt het toestaan van vangkooien buiten de bebouwde kom, onder gebruik van de gedragscode en in dit besluit opgenomen voorschriften, noodzakelijk en evenredig geacht in het belang van dierenwelzijn, openbare orde en veiligheid, en de bescherming van biodiversiteit.

Provinciaal beleid

Het onderhavige besluit is geheel in lijn met het vastgestelde soortenbeleid, waarin wordt aangegeven dat de provincie waar mogelijk zich inzet om predatie te voorkomen en te beperken in specifieke gebieden ter bescherming van kwetsbare soorten waaronder grondbroedende vogels zoals weidevogels en kustbroedvogels. Ook wordt hiermee uitvoering gegeven aan de aangenomen motie 11872 "Maatwerk bij weidevogelbescherming" waarin Provinciale Staten aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft verzocht om per weidevogelgebied passende maatregelen te nemen om predatie in te dammen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op natuur en het gebruik van vangkooien buiten de bebouwde kom voor verwilderde katten op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de

---

¹ https://nri.tamu.edu/media/1132/evaluation_of_euthanasia_and_trap_neuter_return_tnr_programs_in_managing_free-roaming_cat_populations.pdf
ODH1658654

gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op:
<https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Op grond van het voorstaande concluderen wij dat het gevraagde maatwerkvoorschrift verleend kan worden.